

Matkailututkimus-lehden toiminta tilastojen valossa vuosina 2018–2023

Finnish Journal of Tourism Research: statistics from 2018 to 2023

Sanna-Mari Renfors, johtava tutkija, Satakunnan ammattikorkeakoulu

Juho Pesonen, professori, Itä-Suomen yliopisto

Tiivistelmä

Tässä pääkirjoituksessa keskitymme tarkastelemaan Matkailututkimus-lehden toimintaa vuosina 2018–2023 Journal.fi-alustan keräämien tietojen avulla. Kyseisellä ajanjaksolla lehdessä julkaistiin 92 artikkelia, joista 60 % julkaistiin suomeksi ja 40 % englanniksi. Lehdessä julkaistut, latauksiltaan suosituimmat artikkelit pitävät sisällään sekä vertaisarvioituja artikkeleita ja katsausartikkeleita että puheenvuoroja. Suositut teemoja ovat olleet erityisesti vapaa-ajan asuminen, lähimatkailu sekä kestävä ja vastuullisen matkailun erilaiset ulottuvuudet ja näkökulmat. Lähestulkoon kaikki suosituimmat artikkelit on julkaistu sen jälkeen, kun lehti siirtyi Journal.fi alustalle vuoden 2017 lopussa. Lehden suosio ja merkitys ovat nousseet erityisesti koronapandemian alkamisen jälkeen.

Avainsanat: tiedelehti, matkailututkimus

Abstract

In this editorial, we focus on examining the statistics of the Finnish Journal of Tourism Research from 2018 to 2023 using data collected by the Journal.fi platform. During this period, the journal published 92 articles, 60% of which were published in Finnish and 40% in English. The most downloaded articles published in the journal include peer-reviewed articles, review articles, and viewpoints. Popular topics have included second-home tourism, proximity tourism, and different dimensions and perspectives of sustainable and responsible tourism. Nearly all the most popular articles have been published since the magazine moved to the Journal.fi platform at the end of 2017. The popularity and importance of the magazine has increased, especially since the start of the pandemic.

Keywords: scientific journal, tourism research

Johdanto

Vuoden 2017 lopussa Matkailututkimus-lehti siirtyi Journal.fi-alustalle. Journal.fi kerää tietoja lehden toiminnasta ja käyttäjätilastoja ladatuista artikkeleista. Journal.fi alustalle siirrettäessä tuli mahdolliseksi koota yhteen paikkaan kaikki lehden artikkelit ensimmäisestä numerosta lähtien. Kaikki lehden numerot ja niissä julkaistut artikkelit ovatkin löydettävissä osoitteessa <https://journal.fi/matkailututkimus/issue/archive> Lehden tilastoja tarkastelemalla pystytään tunnistamaan lukijoille mielenkiintoisimmat artikkelit ja suosituimmat keskustelunaiheet suomalaisessa matkailukirjallisuudessa.

Mitä tilastot kertovat?

Matkailututkimus-lehdestä ilmestyi 12 numeroa ajalla 1.1.2018–31.12.2023. Kyseisissä numeroissa julkaistiin yhteensä 92 artikkelia seuraavissa osastoissa: pääkirjoitus 13 kpl, artikkeli 20 kpl, katsausartikkeli 11 kpl, puheenvuoro 27 kpl, luento 9 kpl, näkökulma 11 kpl ja muistikirjoitus 1 kpl. Näistä artikkeleista 40 % oli kirjoitettu englanniksi, 60 % julkaistiin suomeksi.

Lehden julkaisemia artikkeleita ladattiin tiedostoina aikavälillä 1.1.2018–31.12.2023 seuraavasti: 2 897 kpl vuonna 2018, 3 883 kpl vuonna 2019, 9 827 kpl vuonna 2020, 12 809 kpl vuonna 2021, 14 005 kpl vuonna 2022 ja 13 733 kpl vuonna 2023. Lehden tiedostonlatausten määrä nousi siten merkittävästi vuonna 2020 ja se on pysynyt tasaisena viime vuosien aikana.

Tiedostonlatausten top 5 ajalla 1.1.2018–31.12.2023 sisälsi seuraavat julkaistut artikkelit:

1. Toivonen, Sustainable planning for space tourism, 4 012 kpl
2. Kostiainen, Suomalainen matkailun historian tutkimus, 1 348 kpl
3. Salmela ym., Proximity tourism: A thematic literature review, 1 183 kpl
4. Björk ym., Wellbeing tourism in Finland - A wide perspective, 1 072 kpl
5. Karhu, Kestävän luontomatkailun uhat ja mahdollisuudet Kolin ja Urho Kekkonen kansallispuistoissa, 1 041 kpl

Toivonen (2017) keskittyi suosituissa artikkelissaan kestäviin avaruusmatkailun toimintatapoihin, Kostiainen (2008) puolestaan tarkasteli katsauksessaan suomalaista matkailun historian tutkimusta. Salmelan ym. (2021) tavoitteena oli lisätä ymmärrystä lähimatkailun käsitteestä ja Björkin ym. (2011) käsitteellistää hyvinvointimatkailua Suomessa. Lisäksi Karhu (2019) analysoi kestävä luontomatkailun mahdollisuuksia ja uhkia suomalaisissa kansallispuistoissa. Yhteistä monille kyseisille artikkeleille on se, että ne luovat katsauksen tietyn matkailun muodon tai -käsitteen tutkimukseen ja soveltavat tätä usein suomalaisen kontekstiin.

Lehdessä julkaistut, suosituimmat artikkelit pitävät sisällään sekä vertaisarvioituja artikkeleita ja katsausartikkeleita että puheenvuoroja. Tarkasteltaessa lehden top 10 julkaisuja artikkeleita (taulukko 1) ja aiheita viimeisen kuuden vuoden aikana, näihin sisältyy erityisesti vapaa-ajan asuminen, lähimatkailu sekä kestävä ja vastuullisen matkailun eri-

laiset ulottuvuudet ja näkökulmat. Kyseisestä kymmenestä artikkelista neljä on katsausartikkeleita, joissa esitetään kokoava katsaus tiettyyn asiaan tai ilmiöön.

Taulukko 1. Matkailututkimus-lehden top 10-artikkelit ajalla 1.1.2018-31.12.2023 latausten (abstraktit ja tiedostot) määrän perusteella

Artikkeli	Vuosi	Osasto	Lataukset	Lataukset yhteensä
1	Toivonen, Sustainable planning for space tourism	2017	Artikkeli	7 301
2	Strandell ym., Miten kaupungistuminen ja väestön ikääntyminen vaikuttavat vapaa-ajan asumisen suosioon?	2020	Artikkeli	3 069
3	Pitkänen ym., Second homes during corona - safe or unsafe haven and for whom? Reflections from researchers around the world	2020	Puheenvuoro	2582
4	Salmela ym., Proximity tourism: A thematic literature review	2021	Katsausartikkeli	2 565
5	Rantala ym., Lasten ja nuorten luontoyhteyden vahvistamisesta perusta tulevaisuuden lähimatkailulle	2019	Puheenvuoro	1966
6	Karhu, Kestävän luontomatkaillen uhat ja mahdollisuudet Kolin ja Urho Kekkosen kansallispuistoissa	2019	Artikkeli	1947
7	Räikkönen ym., Matkailuelämyksiä ilman matkaa? Fokusryhmätutkimus matkailutyypistä kulutuksesta osana kuluttajan arkea	2018	Artikkeli	1848
8	Nuottila ym., Kirjallisuuskatsaus: Matkaillen jakamistalous vastuullisuuden viitekehäksessä	2017	Katsausartikkeli	1821
9	Saari ym., Cultural sensitivity in Sámi tourism: A systematic literature review in the Finnish context	2020	Katsausartikkeli	1579
10	Kostiainen, Suomalainen matkaillen historian tutkimus	2008	Katsausartikkeli	1569

Sisällytettäessä tarkasteluun 30 julkaistua artikkelia, näissä kestävyttä ja vastuullisuutta käsitellään esimerkiksi liittyen seuraaviin aiheisiin: jakamistalous, kulttuurisensitiivisyys, yhteiskunnallinen yrittäjyys, inklusiivisuus ja paikallisten osallisuus sekä analysoidaan kestävä kehityksen nykytilaa matkailuyrityksissä ja -alueilla. Laajempina teemoina artikkeleissa korostuvat usein luontomatkaillen eri muodot ja hyvinvointimatkaillen. Aihei-

ta tarkastellaan usein paikallisten, vapaa-ajan asukkaiden, luonnon virkistyskäyttäjien ja matkailijoiden näkökulmista.

Johtopäätökset

Lähestulkoon kaikki suosituimmat artikkelit on julkaistu sen jälkeen, kun lehti siirtyi Journal.fi alustalle. Lehden suosio ja merkitys ovat nousseet erityisesti koronapandemian alkamisen jälkeen. Lehdessä julkaistut englanninkieliset artikkelit löytävät kansainvälisen lukijakunnan, mutta myös suomenkielisillä artikkeleilla on paljon lukijoita ja selvästi tarvetta kansallisissa keskusteluissa. Suosituimmat artikkelit myös heijastavat suomalaisten matkailututkijoiden ja matkailun kehittäjien tärkeinä pitämiä aiheita liikkumisen, mökkeilyn, ja kestävän matkailun parissa.

Katsausartikkelit ovat olleet myös erittäin suosittuja. Näin uskomme myös tässä 20-vuotisjuhlanumerossa julkaistavien katsausartikkeleiden suhteen. Nämä artikkelit koostuvat yhteen suomalaisen tieteellisen keskustelun matkailun eri osa-alueilla tarjoten laajan ymmärryksen aihealueiden tutkimuksen menneisyydestä ja nykytilasta. Ne tarjoavat lehden lukijoille erinomaisen mahdollisuuden ymmärtää suomalaista matkailututkimusta syvällisemmin.

Lähteet

- Karhu, J. (2019). Kestävän luontomatkailun uhat ja mahdollisuudet Kolin ja Urho Kekkosen kansallispuistoissa. *Matkailututkimus*, 15(1), 7–26. <https://doi.org/10.33351/mt.79625>
- Kostiainen, A. (2008). Suomalainen matkailun historian tutkimus. *Matkailututkimus*, 4(1), 42–55.
- Nuottila, J., Jutila, S., & Hakkarainen, M. (2017). Kirjallisuuskatsaus: Matkailun jakamistalous vastuullisuuden viitekehyksessä. *Matkailututkimus*, 13(1-2), 53–70.
- Pitkänen, K., Hannonen, O., Toso, S., Gallent, N., Hamiduddin, I., Halseth, G., ... & Nevedova, T. (2020). Second homes during Corona—Safe or unsafe haven and for whom?: Reflections from researchers around the world. *Matkailututkimus*, 16(2), 20–39. <https://doi.org/10.33351/mt.97559>
- Rantala, O., & Puhakka, R. (2019). Lasten ja nuorten luontoyhteyden vahvistamisesta perusta tulevaisuuden lähimatkailulle. *Matkailututkimus*, 15(1), 93–96. <https://doi.org/10.33351/mt.84347>
- Räikkönen, J., Marjanen, H., Kohijoki, A. M., & Lahovuori, I. (2018). Matkailuelämyksiä ilman matkaa? Fokusryhmätutkimus matkailutyyppisestä kulutuksesta osana kuluttajan arkea. *Matkailututkimus*, 14(2), 24–43.
- Saari, R., Höckert, E., Lüthje, M., Kugapi, O., & Mazzullo, N. (2020). Cultural sensitivity in Sámi tourism: A systematic literature review in the Finnish context. *Matkailututkimus*, 16(1), 93–110. <https://doi.org/10.33351/mt.88061>

- Salmela, T., Nevala, H., Nousiainen, M., & Rantala, O. (2021). Proximity tourism: A thematic literature review. *Matkailututkimus*, 17(1), 46–63. <https://doi.org/10.33351/mt.107997>
- Strandell, A., Pitkänen, K., & Rehunen, A. (2020). Miten kaupungistuminen ja väestön ikääntyminen vaikuttavat vapaa-ajan asumisen suosioon? *Matkailututkimus*, 16(1), 74–92. <https://doi.org/10.33351/mt.88575>
- Toivonen, A. K. (2017). Sustainable planning for space tourism. *Matkailututkimus*, 13 (1–2), 21–34.